### 2018

## **ECONOMICS**

(Major)

Paper: 3.1

# (Elementary Mathematics for Economics)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- 1. Answer the following questions as directed : 
  1×10=10
  নিৰ্দেশ অনুসৰি তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) If U = {5, 6, 7, 8, 9} and A = {7, 8}, write the complement of A, i.e., A<sup>c</sup>.
     যদি U = {5, 6, 7, 8, 9} আৰু A = {7, 8}, A সংহতিৰ পূৰক সংহতি A<sup>c</sup> লিখা।
  - (b) If A = {1, 2, 3, 6} and B = {7, 8, 9}, find A ∩ B.
     যদি A = {1, 2, 3, 6} আৰু B = {7, 8, 9}, A ∩ B নিৰ্ণয় কৰা।

(Turn Over)

(c) Fill in the blanks : খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

- $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$
- (i) If two sets have no common elements, then they are called \_\_\_\_\_ sets.

যদি দুটা সংহতিৰ কোনো সাধাৰণ উপাদান নাথাকে, তেতিয়া সিহঁতক \_\_\_\_ সংহতি বোলা হয়।

- (ii) If any two rows (or columns) of a determinant are equal, the value of the determinant is \_\_\_\_\_.

  यদি কোনো নিৰ্ণায়কৰ দুটা শাৰী (বা স্তম্ভ) একে হয়, নিৰ্ণায়কটোৰ মান \_\_\_\_ হয়।
- (d) Given the matrix

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{bmatrix}$$

Write the cofactor of the element  $a_{23}$ .

তলত দিয়া মৌলকক্ষটোৰ

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{bmatrix}$$

 $a_{23}$  উপাদানটোৰ সহউৎপাদক লিখা।

- (e) Write True of False : শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা :
  - (i) The graph of a rational function is a rectangular hyperbola.
    পৰিমেয় ফলনৰ লেখ হ'ল এটা আয়তাকাৰ অতিবৃত্ত।

(ii) 
$$\frac{d}{dx} = \left(\frac{u}{v}\right) = \frac{du}{dx} / \frac{dv}{dx}$$

- f) Define homogeneous function. সমগোত্ৰীয় ফলনৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (g) State when two matrices A and B are conformable for multiplication.

  A আৰু B মৌলকক্ষ দুটা পূৰণৰ উপযোগী কেতিয়া হয়?
- (h) Evaluate : মান নিৰ্ণয় কৰা :

$$\lim_{h\to 0}\frac{(x+h)^2-x^2}{h}$$

- (i) Define inverse of matrix A.

  Aৰ বিপৰীত মৌলকক্ষৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (j) If  $z = x^8 2x^{-2} + 10x$ , find the value of  $\frac{dz}{dx}$ .

যদি 
$$z = x^8 - 2x^{-2} + 10x$$
,  $\frac{dz}{dx}$ ৰ মান নিৰ্ণয় কৰা।

# (4)

- 2. Answer the following questions : 2×5=10 তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তব দিয়া :
  - (a) Solve : সমাধান কৰা :

$$3x^2 - 14x + 8 = 0$$

- (b) Find the value of  $\frac{dy}{dx}$ , if  $y = \frac{\sqrt{x}}{2x+3}$ .

  যদি  $y = \frac{\sqrt{x}}{2x+3}$  হয়,  $\frac{dy}{dx}$ ৰ মান নিৰ্ণয় কৰা।
- (c) If

$$A = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 7 \\ 4 & 3 & 8 \end{bmatrix}$$

prove that (A')' = A.

যদি

$$A = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 7 \\ 4 & 3 & 8 \end{bmatrix}$$

প্রমাণ কবা যে (A')' = A.

(d) Given

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 3 \end{bmatrix} \text{ and } B = \begin{bmatrix} 4 & 0 \\ 5 & 1 \end{bmatrix}$$

Show that (A+B)' = A' + B'.

$$A=\begin{bmatrix}2&0\\1&3\end{bmatrix}$$
 আৰু  $B=\begin{bmatrix}4&0\\5&1\end{bmatrix}$  দিয়া থাকিলে দেখুওৱা যে  $(A+B)'=A'+B'$ .

- (e) When is a function y = f(x) said to be continuous at a point x = a?
  কোনো এটা ফলন y = f(x) কেতিয়া x = aবিন্দৃত অবিচ্ছিন্ন বুলি কোৱা হয়?
- 3. Answer any four of the following questions:
  5×4=20
  তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া:
  - (a) If u and v are differentiable functions of x and y = uv, then prove that  $\frac{dy}{dx} = \frac{d}{dx}(uv) = u \cdot \frac{dv}{dx} + v \cdot \frac{du}{dx}$

যদি u আৰু v, xৰ ফলন হয়, আৰু y = uv, প্ৰমাণ কৰা যে

$$\frac{dy}{dx} = \frac{d}{dx}(uv) = u \cdot \frac{dv}{dx} + v \cdot \frac{du}{dx}$$

(b) If x=2t+3 and  $y=t^2-1$ , prove that  $\frac{dy}{dx}=\frac{x-3}{2}.$  যদি x=2t+3 আৰু  $y=t^2-1$ , প্ৰমাণ কৰা যে  $\frac{dy}{dx}=\frac{x-3}{2}.$ 

(c) Evaluate:

মান নিৰ্ণয় কৰা :

$$\begin{vmatrix} (b+c) & c & b \\ c & (c+a) & a \\ b & a & (a+b) \end{vmatrix}$$

(d) If  $u = x^2y + xy^4$ , find the value of  $\frac{\partial u}{\partial x}$  and  $\frac{\partial u}{\partial y}$ .

যদি 
$$u=x^2y+xy^4$$
,  $\frac{\partial u}{\partial x}$  আৰু  $\frac{\partial u}{\partial y}$ ৰ মান নিৰ্ণয় কৰা।

(e) Find:

মান নিৰ্ণয় কৰা:

$$\int x^2 e^x \, dx$$

(f) Find out the equilibrium price and quantity of the following market model:

তলত দিয়া বজাৰ আৰ্হিটোৰ পৰা ভাৰসাম্য দৰ আৰু দ্ৰব্যৰ পৰিমাণ নিৰ্ণয় কৰা :

$$Q_d = 15 - 2P$$

$$Q_s = -5 + 2P$$

$$Q_d = Q_s$$

- 4. Answer the following questions : 10×4=40
  তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) (i) Differentiate between  $\lim_{x\to a} f(x)$  and f(a).  $\lim_{x\to a} f(x)$  আৰু f(a)ৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য  $\lim_{x\to a} f(x)$  ।

(ii) If 
$$f(x) = \frac{1-x}{1+x}$$
, show that  $f\left(\frac{1-x}{1+x}\right) = x$ .

থদি  $f(x) = \frac{1-x}{1+x}$ , পেখুওৱা যে  $f\left(\frac{1-x}{1+x}\right) = x$ .

(iii) If

$$f(x) = \frac{x^2 - 1}{x - 1}$$
 for  $x \ne 1$   
= 2 for  $x = 1$ 

show that f(x) is continuous at x = 1. 2

$$f(x) = \frac{x^2 - 1}{x - 1}$$
 যেতিয়া  $x \neq 1$ 
$$= 2$$
 যেতিয়া  $x = 1$ 

দেখুওৱা যে x=1 বিন্দুত f(x) ফলনটো অবিচ্ছিন্ন।

- (iv) Define with examples:
- 2+2=4

উদাহৰণৰ সৈতে সংজ্ঞা দিয়া:

- (1) Null set ৰিক্ত সংহতি
- (2) Subset উপসংহতি

Or / অথবা

If

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 3 \\ -1 & -2 & 3 \end{bmatrix} \text{ and } B = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 6 \\ -1 & 2 & 1 \\ .7 & 2 & 3 \end{bmatrix}$$

find the value of AB and BA.

5+5=10

10

যদি

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 3 \\ -1 & -2 & 3 \end{bmatrix} \quad \text{wiff } B = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 6 \\ -1 & 2 & 1 \\ 7 & 2 & 3 \end{bmatrix}$$

AB आरू BA व मान निर्णय कवा।

(b) Solve (by using Cramer's rule): সমাধান কৰা (ক্ৰেমাৰৰ নিয়ম প্ৰয়োগ কৰি):

$$2x_1 + x_2 + 3x_3 = 15$$

$$x_1 - 2x_2 + 5x_3 = 13$$

$$4x_1 + 3x_2 - x_3 = 11$$

### Or / অথবা

Solve (by matrix inversion method):

সমাধান কৰা (বিপৰীত মৌলকক্ষৰ নিয়মত):

$$2x-3y+5z=11$$
  
 $5x+2y-7z=-12$   
 $-4x+3y+z=5$ 

If  $y = (x^2 + 10)(x^3 - 2x + 16)$ , find the (i) (c) value of  $\frac{dy}{dx}$  using product rule of differentiation.

 $y = (x^2 + 10)(x^3 - 2x + 16)$  হ'লে পূৰণৰ অৱকলন গুণাংক নীতি ব্যৱহাৰ কৰি  $\frac{dy}{dx}$ ৰ মান

নিৰ্ণয় কৰা।

If (ii)  $y = \frac{1 + \sqrt{x}}{1 - \sqrt{x}}$ 

find the value of  $\frac{dy}{dx}$ .

যদি

$$y = \frac{1 + \sqrt{x}}{1 - \sqrt{x}}$$

 $\frac{dy}{dx}$ ৰ মান নিৰ্ণয় কৰা।

of rule quotient (iii) Write the differentiation.

ভাগফলৰ অৱকলন গুণাংকৰ নীতিটো লিখা।

3

5

2

### Or / অথবা

Find the value:

3+3+4=10

মান নিৰ্ণয় কৰা:

(i) 
$$\int \frac{(x^3+4)^2}{x^4} dx$$

(ii) 
$$\int \frac{2x+2}{(x^2+2x-10)^3} dx$$

(iii) 
$$\int_{1}^{2} (x^2 - 2x + 10) dx$$

(d) (i) If 
$$y = \frac{(2x_1 - x_2^2)}{(x_1^2 + 3x_2)}$$
, find the value of 
$$\frac{\partial y}{\partial x_1} \text{ and } \frac{\partial y}{\partial x_2}.$$

$$y = \frac{(2x_1 - x_2^2)}{(x_1^2 + 3x_2)} \stackrel{?}{=} \stackrel{?}{=} \frac{\partial y}{\partial x_1} \stackrel{\text{old}}{=} \frac{\partial y}{\partial x_2} \stackrel{\text{old}}{=} \frac{\partial y}{\partial x_2}$$

(ii) If the marginal cost function is  $MC = 12Q^2 - 4Q + 5$ , where Q is output, find the total cost function. 3 যদি প্রান্তিক ব্যয় ফলন  $MC = 12Q^2 - 4Q + 5$  হয়, য'ত Q উৎপাদন বুজাইছে, মুঠ ব্যয় ফলন নির্ণয় কৰা।

(iii) 
$$\int e^{ax} dx = ?$$

নিৰ্ণয় কৰা।

1

## Or / অথবা

(i) Examine whether the matrix

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$$

satisfies the matrix equation  $A^2 - 5A + 7I = 0$ , where I and O denote respectively identity matrix and null matrix of order  $2 \times 2$ .

মৌলকক্ষ  $A = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$  হ'লে,

 $A^2 - 5A + 7I = O$  সমীকৰণটো সমাধান কৰিব নে নাই পৰীক্ষা কৰা, য'ত I আৰু Oএ ক্ৰমান্বয়ে  $2 \times 2$  মাত্ৰাৰ একক মৌলকক্ষ আৰু শূন্য মৌলকক্ষ বুজাইছে।

(ii) Write a note on the significance of static input-output model. 5

স্থিৰ উপাদান-উৎপাদন আৰ্হিৰ তাৎপৰ্যৰ ওপৰত
এটা টোকা দিখা।

\* \* \*

5

2018

**ECONOMICS** 

( Major )

Paper : 3.2

(The Monetary System)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- Answer the following questions : 1×10=10
   তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) What do you mean by monetary standard?

মুদ্রাগত মান বুলিলে কি বুজা ?

- (b) What is the most liquid assets of a commercial bank?
  বাণিজ্যিক বেংকৰ আটাইতকৈ তৰল সম্পদটো কি ?
- (c) What is money market?
  মুদ্ৰাৰ বজাৰ কি?
- (d) Mention one limitation of open market operation of the Central Bank.
  কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ খোলা বজাৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ এটা সীমাৱদ্ধতা উল্লেখ কৰা।
- (e) What is stock market?

  মজুত বিনিময় কেন্দ্ৰ বা অংশ পত্ৰৰ বজাৰ কি?
- (f) Who frames the monetary policy in India?
  ভাৰতত মুদ্ৰানীতি কোনে নিৰ্ধাৰণ কৰে ?
- (g) Give one example of near-money.
  নিকট-মুদ্ৰাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (h) Define credit multiplier.
  খণৰ গুণকৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (i) Write one objective of commercial bank's portfolio management.

  বাণিজ্যিক বেংকৰ সম্পদ পৰিচালনাৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (j) Define margin requirement.প্রান্তিক আরশ্যকতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- 2. Answer the following questions : 2×5=10 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) What is token money? প্রতীক মুদ্রা কি?
  - (b) What is monetary policy?
    মুদ্রানীতি বুলিলে কি বুজা?
  - (c) What do you mean by supply of money?
    মুদ্রাৰ যোগান বুলিলে কি বুজা ?
  - (d) Why is the Central Bank called lender of last resort?
    ক্ষ্মীয় বেংকক কিয় সৰ্বশেষ স্তবৰ ঋণদাতা বোলা হয়?

- (e) Write two characteristics of underdeveloped money market. অনুন্নত মুদ্ৰা বজাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- 3. Answer any four of the following questions : 5×4=20
  তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) "Money is the central pivot around which the whole of the capitalist system revolves." Explain.
    - ''মুদ্ৰা হ'ল কেন্দ্ৰীয় শক্তি যাৰ চৌদিশে সমস্ত পুঁজিবাদী ব্যৱস্থা পৰিভ্ৰমণ কৰে।'' ব্যাখ্যা কৰা।
  - (b) Write the limitations of credit creation process of a commercial bank.

    বাণিজ্যিক বেংকৰ ঋণগত মুদ্ৰা সৃষ্টি কৰাৰ সীমাৱদ্ধতা-সমূহ লিখা।
  - (c) Explain the role of Central Bank as a custodian of foreign exchange reserves of the country.

দেশৰ বৈদেশিক মুদ্ৰাৰ পুঁজিৰ ৰক্ষক হিচাপে কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

#### (5)

- (d) Explain the importance of capital market in an economy.

  এখন অৰ্থনীতিত মূলধন বজাৰৰ গুৰুত্ব বৰ্ণনা কৰা।
- (e) Write various features of financial system.
  বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ বিভিন্ন বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।
- (f) What are the objectives of credit control by the Central Bank?
  কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ ঋণ নিয়ন্ত্ৰণৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি ?
- 4. Answer the following questions : তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) Describe various functions of money. 10
    মুদ্ৰাৰ বিভিন্ন কাৰ্যাৱলী বৰ্ণনা কৰা।

#### Or / অথবা

"Money is a good servant, but a bad master." Explain.

''মুদ্ৰা হ'ল এজন ভাল সেৱক, কিন্তু বেয়া শিক্ষক।'' ব্যাখ্যা কৰা।

(Turn Over)

A9/43

(b) Draw a Balance Sheet of a Commercial
Bank and explain the items included as
liability and assets of it. 4+6=10

বাণিজ্যিক বেংকৰ দেনা-পাওনাৰ এখনি সমতা তালিকা প্ৰস্তুত কৰি ইয়াত অন্তৰ্ভুক্ত দেনা আৰু পাওনাৰ বিষয়বোৰ বৰ্ণনা কৰা।

### Or / অথবা

What is Commercial Bank? Explain the role of commercial bank in a developing economy. 2+8=10

বাণিজ্যিক বেংক কি? উন্নয়নশীল অৰ্থনীতিত বাণিজ্যিক বেংকৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

(c) Discuss the selective credit control measures of the Central Bank.

কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ গুণবাচক ঋণ নিয়ন্ত্ৰণৰ পদ্ধতিসমূহ আলোচনা কৰা।

### Or / অথবা

Discuss the objectives of monetary policy in underdeveloped countries.

অনুন্নত দেশসমূহৰ মুদ্রানীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা। (d) Explain the functions and importance of stock market. 5+5=10

ষ্টক বজাৰৰ কাৰ্যসমূহ আৰু গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the role of Non-Bank Financial Institutions (NBFIs) in an economy. 10

এখন অৰ্থনীতিত অনা-বেংক বিত্তীয় অনুষ্ঠানসমূহৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

\*\*\*

# 2018

# ECONOMICS

(General) !

# ( Money, Banking and Finance )

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- Answer the following questions: 1×10=10
   তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ লিখা:
  - (a) Write Fisher's equation of the quantity theory of money.
     ফিচাৰে দিয়া মুদ্রাৰ পৰিমাণ তত্ত্বৰ সমীকৰণটো লিখা।
     MV=PT
  - (b) Write one objective of monetary policy.

    মুদ্রানীতিৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা বিশ্ব নিম্নোস

(Turn Over)

स्थापित उरंगी प्राप्त स्थापित स्थापित

- (c) Define capital market.

  মূলধন বজাৰৰ সংজ্ঞা লিখা।
- (d) When was the Reserve Bank of India established?

ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংক কেতিয়া স্থাপন কৰা হৈছিল?

- (e) Which bank has the right to control credit in India?
  ভাৰতত ঋণ নিয়ন্ত্ৰণৰ অধিকাৰ কোনটো বেংকক অৰ্পণ কৰা হৈছে? ১৯৯১ মু ১১৫১
- (f) Who propounded the monetary theory of trade cycle?

  বাণিজ্য চক্ৰৰ মুদ্ৰাগত নীতিটো কোনে প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল? R. G. Haw truy
- (g) What is Sensex? 'চেনসেক্স' কি?
- (h) What is meant by velocity of circulation of money?

  মুদ্ৰাৰ প্ৰচলন ক্ষিপ্ৰতা বুলিলে কি বুজায় ?

A9/47

- (j) Define bank.
  বেংকৰ সংজ্ঞা লিখা।
- 2. Answer the following questions : 2×5=10
  তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

  - (b) Write two objectives of credit control.
    খাণ নিয়ন্ত্ৰণৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
  - (c) What is bank rate?
    শ্বানে নিয়ন্ত্রন সমিত্রি
    বেংকৰ হাৰ কি?
  - (d) Mention two assumptions of Fisherian equation of exchange.

    ফিচাৰৰ মুদ্ৰাৰ বিনিময় সমীকৰণৰ দুটা স্বীকাৰ্য লিখা।

(e) What are the main constituents of the financial system?
বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ মূল ভাগসমূহ কি কি?

3. Answer any four of the following questions:
5×4=20
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা:

(a) What are the similarities between cash transaction and cash balance approach to the quantity theory of money?

মুদ্ৰাৰ পৰিমাণ তত্ত্বৰ নগদ লেনদেন আৰু নগদ ৰাহি মাৰ্গ দুটাৰ সাদৃশ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা ।

(b) Write the differences between central bank and commercial bank.

কেন্দ্ৰীয় বেংক আৰু বাণিজ্যিক বেংকৰ পাৰ্থক্যসমূহ লিখা।

(c) Write briefly about the Balance Sheet of a commercial bank.

বাণিজ্যিক বেংকৰ সমতা তালিকাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

- (d) Briefly discuss the various components of a financial system.
  বিতীয় ব্যৱস্থাৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
- (e) Write a short note on stock market. ষ্টক বজাৰৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।
- (f) What are the characteristics of a business cycle?
  বাণিজ্য চক্ৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি?
- 4. Answer any four of the following questions:
  10×4=40
  তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা:
  - (a) Discuss the Cambridge approach to the quantity theory of money.
     কেব্রিজে দিয়া মুদ্রাৰ পৰিমাণ তত্ত্বৰ মার্গটো আলোচনা কৰা।
  - (b) What is business cycle? Discuss its various phases.

    বাণিজ্য চক্ৰ কাক কয়? ইয়াৰ বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহ

আলোচনা কৰা।

A9/47

(c) Explain the monetary theory of trade cycle.

বাণিজ্য চক্ৰৰ মুদ্ৰাগত তত্ত্বটো বুজাই লিখা।

(d) Discuss briefly the various functions of a commercial bank.

বাণিজ্যিক বেংকৰ বিভিন্ন কাৰ্যসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(e) Discuss the assets and liabilities of a commercial bank.

বাণিজ্যিক বেংকৰ দেনা-পাওনাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(f) Write the meaning of financial system. Discuss its functions.

বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ অৰ্থ লিখা। ইয়াৰ কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(g) Explain the meaning of money market. Discuss its objectives.

মুদ্ৰা বজাৰৰ অৰ্থ লিখা। ইয়াৰ উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা। (h) Explain the objectives of monetary policy in a developing country like India.

ভাৰতৰ দৰে উন্নয়নশীল দেশত মুদ্ৰানীতিৰ লক্ষ্যবোৰ আলোচনা কৰা।